

ALTAN ERKEKLİ ile Röportaj

"Vizontele"nin sağduyulu belediye başkanı, "Bir İstanbul Masalı"nın onurlu anlayışlı babası...

Şimdide "Beyaz Gelincik" dizisinin ideallerine sahip çıkan abisi...

Ama aslında en dinamik sanat dalı olan tiyatronun duayeni sayın Altan ERKEKLİ ile bir röportaj yaptık demek istemiyorum aslında. Çünkü öylesine sıcak ve dostaneydi ki görüşmemiz sohbet demek geliyor içimden...

Kendini tiyatroya adanmış, yıllarca emek vermiş dosdoğru bir insan Altan ERKEKLİ ...

İyi bir tiyatrocü olarak babasına verdiği sözü tutan, duruşuyla, imajıyla saygın bir çizgide yürüyen Altan ERKEKLİ'ye bize bu güzel sohbet imkanını verdiği için gönülden teşekkür ediyoruz...

ac'eb: Peki ben önce sağlıktan başlayayım. Tatlı yemiyorsunuz, genel olarak hep böyle sağlığınıza özen göstererek mi yaşarsınız?

A.E: Yok Düzensiz bir yaşamın getirdiği sıkıntı var. Tiyatro da saati belli olmayan bir meslek, yemeklere pek fazla dikkat edemiyoruz. Turnelerde gittiğimiz yerlerde gece oyun bittikten sonra yemek yiyip yatmak zorunda kalıyoruz. Bugüne kadar kendi vücuduna bakmayan düzensiz aktörler olduğumuz için şimdi 50 yaşından sonra bir rayına oturtalım diyoruz. İş işten geçti aslında bu kendimi avutmaktan başka bir şey değil şu anda yesem de ne olacak

ac'eb: Zararın neresinden dönerseniz kar. Sağlığa biraz daha özen göstermekte fayda var. Ben ilk rolünüzün ne olduğunu soracağım? Hangi rolle başladınız? Sanırım sizin hayatınızda önemli bir yer tutuyordur Ankara Sanat Tiyatrosu, ilk orada başladınız değil mi?...

A.E: Evet ilk orada başladım, ama oraya gelmeme neden olan, tiyatro bölümünde, 1975 yılında birinci sınıftayken bölüm başkanı olan hocamız Prof. Dr. Özdemir Nutku oldu. Yıl sonu oyununda birinci sınıflardan o okulun tarihinde hiç kimse rol almamış aktif olarak. Bana o oyunda başrol oynama şansı tanıyarak, bir yerde o olanağı tanıyan kişi oldu. İki tane abim oynayacaktı büyük sınıflardan 'Köpenekli Yüzbaşı' diye bir oyunu. 100 küsur sayfa 80 sahneden oluşuyor. Biz yalnızca sahneyi temizlemek, salonu temizlemek, üçüncü ve dördüncü sınıfların kostümlerine yardımcı olmak için görevlendirildik birinci sınıflar olarak. Ama ben her provada özellikle değil ister istemez sahneye tutkunca bakarken her şeyi ezberledim. Bir gün sahne alınacak, iki tane oyuncu, yüzbaşı karakterini oynayan abiler yok, ikisi de gelmemiş. O zaman yönetmen yardımcısı şu anda eşi olan Hülya Nutku hanımdı. Dedi ki: "Çocuklar biri teksiri eline alsın da o yüzbaşı rolünü bir okusun hiç olmazsa sahneyi akıtalım." Ben en önde otuyordum, 'en öndeki canım sen çık' dedi bana. Ben mi dedim, evet dedi. Çıktım ben. Bana niye teksti almadın dedi. Tekste gerek yok, ben ezberim efendim dedim. Öyle mi dedi. Ben her şeyi ezberlemişim, yani mizanı, sahneye nasıl giriyor, nasıl çıkıyor, onlar nasıl konuşuyor, ötekine nasıl bakıyor, her şey ezberimde. Aldılar o sahneyi, çok ilginç dedi Hülya hanım. Bir de şu sahneyi alalım dedi. Bir baştan, bir sondan tombala çeker gibi. Bir dakika dedi, biraz ara veriyoruz. Yukarı çıktı Özdemir bey indi. Kim bu bakayım Altan Erkekli? ...Benim efendim dedim. Çık bakayım sen dedi. Bu sefer bölümü 5-6 yerden aldı ve dedi ki: Şimdi abilerin gelene kadar provaları sen götüreceksin ama sen oynamayacaksın. Ben o dakika anladım ki bunu ben oynayacağım. Evet gerçekten de öyle oldu. O oyunu ben oynadım ve o oyunun galasında bütün Ankara üniversiteller, rektörler, devlet tiyatrosundan, özel tiyatrodan, Ankara Sanat Tiyatrosundan herkes gelmiş. Rutkay abi hepimizi kutladı, bana eğildi dedi ki: Bizle birlikte AST gemisine binmek istermisin... Daha yılın ortasıydı, şubat ayıydı. Ben anlamadım önce AST gemisi hakikaten bir gemi mi? Onun beni tiyatroya davet etmesi böyle oldu. Bir hafta

sonra rahmetli Erkan Yücel'in oynadığı Maksim Gorki'nin 'Ana' adlı oyununda Pavel rolüyle 1975 yılında başladım.

ac'eb: Pek çok dizide oynadınız, sinemada oynadınız, tiyatrodada, pek çok oyunda birçok karakter canlandırdınız. Bunların içinde etkilendiğiniz, en sevdiğiniz, işte bu benim diye oynadığınız rol hangisiydi?

A.E: Aslında pek ayırt etmedim ben. Hepsini benim kendi arkadaşlarım gibi, kendi çocuklarım gibi. Ama tabii ilk rol hiç unutulmuyor... Pavel.... Bir de benim oyunculuk hayatımdaki dönüm noktalarından bir tanesi olan Zengin Mutfağı ve oradaki Selim rolüydü. Daha sonra 1994 yılında oynadığımız I Carmela'daki Pavlino rolü. İki kişilik bir oyundu. Birde son oynadığımız 'İnadına Yaşamak ve İnadına İnsan'... Tektim. O sahnede tek başına olup orda birçok insanla beraber oynuyormuş gibi olmak beni çok mutlu etti.

ac'eb: Tiyatrocü olmaya karar vermeniz sanırım 1975'te değil mi? O zamanlarda tiyatrocü olmaya karar verdiğinizde karşınıza neler çıktı? Karşılaştığınız herhangi bir engel oldu mu? Neydi o hikayenin sizi ileriye götüren kısmı? Ailenizin tepkisi neydi?

A.E: Beni tiyatroya yönlendiren Diyarbakır Marif Kolejindeki İngilizce öğretmenim oldu, kafamdaki cümleyi ilk çıkartan.. 67-68 yılıydı, daimi yatılı okuyordum Diyarbakır'da. O zaman anadolu liseleri 7 taneydi Türkiye de, Amerikalı öğretmenlerle tamamen İngilizce eğitimi veren.. Benim de anneden gelen bir yeteneğim var; hayatı gözlemlemeye dair. Yani öyle özellikle bir şey yapmıyorum ama bir yerde bir olay olurken her şeyi aynı anda görmeye çalışıyorum. Onu yapanların hikayesini kendi içimde hemen yazıyorum, bu böyle birikiyor, birikiyor, birikiyor... Sonra bir yerlerde sahnede çıkıyor. İşte nasıl buldum bunu, nasıldı? Bir sürü malzeme toplamışım meğer, öyle ortaya çıkıyor gözlemlerim, o daimi yatılılık süresince ..

ac'eb: İyi İngilizce oradan mı geliyor? İyi derecede İngilizce biliyorsunuz sanırım.

A.E: Evet oradan geliyor, o daimi yatılılık süresince okulda bayramlar oluyordu. Bayram tatilleri pek boş kalmayalım diye mutsuzluğumuzu engellemek için okulda eğlenceler tertipleniyordu. Lise son sınıflar ilk bayramda, "Kim var hazırlıklardan" dediler? Arkadaşlardan o sınıfta söz sahibi ve iriyarı cüsseli olan bir iki tanesi "Bizim Atlan" dediler... "Altan Erkekli"!.. Ben öyle kendim için benim diyecek kadar cesareti olmayan bir insanım o zamanlar ve aileden uzak okuyoruz. Yazdılar beni listeye, o gece en son ben çıktım hazırlıklardan. Programı tersten başlattılar. Okul müdürü, baş muavin, arkadaşlarım herkes orda. Şehirdeki bir olayı kendi kendime yazdığım söylendi. Bütün okuldaki herkeste büyük coşku, büyük alkış... Hele müdür beyin taklidini yaparken, o kadar benzettim ki bütün okul yıkılıyor... Müdür beyin öyle gülümseyerek

Altan ERKEKLİ'yi Odamızda Misafir Ettik

kafa sallayışını da ben çocukça herhalde beğeniyor olarak anladım..Bitti... Herkes yatakhanelere falan gitti. Amerikalı bir öğretmenimiz vardı. 160 Kiloluk çok sempatik bir adam. Benim yanıma geldi ve: 'You are great actor ' dedi. Ben dedim ki: Allah Allah Amerikalıya bak nerden biliyor aktör olacağımı... Bana göre bir şey değil, ben inşaat mühendisi olmak istiyorum, benim bütün hayalim inşaat mühendisi olmak. Babam subaydı, memur çocuğuyuz yani. Sürekli tayinlerle gezmişiz. İlkokul birden beri yatılı okuyorum.Ufacık bir evimiz var, ben okuldan geliyorum bana ufacak bir yatak yapıyorlar. Herkes okula döndüğünde odama şunu astım, odama şunu aldım, bir oda kelimesi, ben de onun özlemi içindeyim. Bunu bitirmek için kendi içimde, tüm çocukların mutlu olması için, hepsinin bir odası olması duygusuyla, bunu bitirecek kişilerin de mühendisler olduğunu o zaman kendi kafamda oluşturmuşum.Yani evler yapıp çocuklara oda dağıtacağım. O duyguyla mühendis olmak istiyordum. İşte bu yüzden o cümleyi duyunca, Allah Allah dedim. Ben iki gün sonra koridorda ısıklı çalışıyorum. Pat diye bir tokat geldi arkamdan, baktım müdür bey. Saçlarımdan kavradı beni, şimdi de ben senin taklidini yapayım mı dedi, duvara vuruyor beni. Ben hem ağlıyorum hem de düşünüyorum. Taa o zaman dedim ki: doğruları yapan hep böyle şeylerle karşılaşacak, yani bunlar engellenecek. Doğruyu su üstüne çıkarmak, yüzeye çıkarmak, her zaman kahramanlık işi olacak. Mücadele edecek kişiler olacak. Bunlar daima aklımda kaldı.

Babamların son görev yeri İstanbul'du. Beni yanlarına aldılar. İstanbul maarif kolejinde devam ettim, Oradaki Edebiyat- Türkçe öğretmenlerim sanatla birebir yaşayan insanlardı. O zaman çarşamba ve cumartesi günleri öğleye kadardı okul. Her hafta çarşamba ve cumartesi günleri öğleden sonra tiyatroya götürülürlerdi.Erkekler hep daha fazla şamatacı olur ya. Birkaç kez kaçtık. Sonunda kaçamadık. Paramız yok pulumuz yok, bilet parasını da önceden kesiyorlar zaten. E hadi gidelim bari artık dedik. Bizi götürdükleri de rahmetli Kerim Avşar, Genco Erkal, Müşfik Kenter, Yıldız Kenter, Toto Karaca, Alev Sururü, devlet tiyatrosundan pekçok rahmetli sanatçıların oyunları... Her gittiğimde bu kez tutkun olmaya başladım. Her seferinde değişik bir hayatı anlatmaya başlıyorlar. Bir kez eski yunan trajedisinden bir şey oynayan Kerim Avşar ,sonra bakıyorum bir Fransız oyununda jön canlandırıyor. Her anlattıklarında hayata dair güzellikleri sunuyorlar. Bir şeyler anlatıyorlar, değişmesi gereken bir şeyleri, benim kafamda yer ediyor onlar..İnsan ilişkilerinde bir şeylerin ipuçları veriliyor....

Ve geldim lise sona. Bir yıl önce Amerikalıları gönderdiler, tamamen Türk öğretmenler geldi. Hızlı eğitim almışlar.Esen Şentürker diye bir öğretmenim vardı, dedi ki: Bak Altan bu ülkede çok fazla inşaat mühendisi var. Çok az tiyatrocudur ve biz bu ülkeyi güzelliklere götürmek istiyorsak sanatla götüreceğiz. Bunların en başında da en görsel sanat olarak tiyatro var. Senin tiyatrocudur olmanı istiyorum. Seni kendi ellerimle konservatuvara sokacağım dedi. Severdim kendisini..

O yıl çok kötü bir hastalığa yakalandı öğretmenim. Amerika'ya tedaviye gitti. Okul yönetiminden idareci vasfında insanlardan bazıları bize bu sınıftan hiç bir şey olmaz diyerek bizi umutsuzluğa sürüklediler. G edebiyattık biz. O zaman fen ve edebiyat vardı. Şu anda o sınıftan 24 kişiyiz, 12 tane profesör var. Bir arkadaşım eli sakat diye parmağında kalem tutamıyordu. O şu anda iletişim profesörü. Ben mezun oldum, ilk sınav sonucumda arap fars dilleri geldi. Çok kötü oldum, evdekiler kötü oldu. Babam ne istiyorsun evladım sen dedi. O Allah rahmet eylesin çok önemli bir Cumhuriyet subayydı. Dedim ki :ben tiyatrocudur olmak istiyorum. O zaman en iyi şekilde ol olacaksın dedi. En iyi tiyatrocudur oldum. O benim hariciyecidir olmamı istiyordu. En iyisini ol dedi, destek verdiler, ertesi yıl kazandım tabii bölümü. Evlenme çağımız geldiğinde de kızın ailesi böyle ıpsız sapsız olmaz dedi. 3 Yıllık devlet tiyatrosu maceram da öyle başladı. AST'tan ayrıldım, sırf devlet memuru olmak için devlet tiyatrosuna girdim. Çok acılar çektim o üç yıl orda tiyatro adına. Sonra evliliğimizi yaptık, üç yıl sonra ayrılıp yuvamıza Ankara Sanat'a döndüm.

ac'eb: Sizin özel hayatınızla ilgili basında rastladığımız bir şey yok. Bunlar özellikle sizin uzak durmanızdan mı? Eşinizin istememesinden mi? Bunu merak ediyoruz. Basında, magazinde kişisel olarak hiç yer almıyorsunuz..

A.E: Onlar zaten normal aile yaşantısıyla ilgili bir şeye girmek istemiyorlar. Onların malzemesi farklı şeyler, yani normal eşi, çocuğu olunca gelmiyorlar röportaj bile yapmıyorlar. İlginç değil onlar için, ama ben, Reina' nın önünden çıkarken biriyle kolkola görünürsem benim üç buçuk ay peşimi bırakmazlar. İlk İstanbul'a geldiğimizde çok yaptılar. Baktılar ki öyle bir şey yok, bu adamdan hiçbir şey olmaz dediler. Bazen galalara falan gidiyoruz. Fotoğraf çekiyorlar yanındaki bayanın adı diyorlar, eşim diyorum. Aaa falan yapıyorlar.

ac'eb: İnternet' te araştırırken genelde sanat hayatınızla ilgili şeylere rastladık.Onun dışında pek bir şey yok. Mesela kaç çocuğunuz var biliyor muyuz?

A.E: İki oğlum var, biri yedi yaşında, diğeri de onyediyi, gelecek yıl lise son. O da tiyatro istiyor.

ac'eb: Sizin gittiğiniz yol onun bu seçiminde etkili oldu mu sizce?

A.E: Oldu tabii. İki kez devlet tiyatrosunda oynadı. Okuldaki oyunlarda çok başarılı, Ankara'da televizyon dizisinde oynuyor.Yeteneği var ve de istiyor. Padişahlık gibi babadan oğula geçen bir şey olmasın diye kendisine sordum kafanda varsa başka bir şeyler diye, ben burda mutlu olacağım dedi. Zaten en önemlisi de mutlu olacağı şeyi seçmesi.

ac'eb: Maalesef Türkiye bunun için çok uygun bir yer değil. Çoğu

insan mutlu olacağı, ya da ben buraya aitim diyebileceği işleri yapamıyor. Üniversite sınavının yada ailemizin yada toplumun getirdiği yerde bekliyoruz. Bu anlamda siz ve sizin gibi düşünenler şanslı aslında.

Aklınızın bir köşesinde yer etmiş, bir gün mutlaka oynamalıym dediğiniz herhangi bir karakter var mı?

A.E: Hiç olmadı, ben bir işin içinde en küçüğünden en büyüğüne kadar ne görev verilirse orda olmayı öğrendim. Böyle olmasının da bir insana ne kadar çok haz verdiğini ve keyiflendirdiğini öğrendim. Bu duyguda olursanız zaten size en büyüklerde geliyor.

ac'eb: Genel olarak rollerde hep iyi adamsınız, babacansınız, birine kötülük yapan rolünüzü hiç görmedim. Bu sizin tercihiniz mi? Yapısal olarak da yaşantınızda doğruyu simge haline getirdiğiniz için olabilir mi? Çünkü toplumda Altan Erkekli dediğimiz zaman kötü düşünülüyor. Toplumsal olarak yansıttığınız mesaj da böyle zaten. Bu anlamda da insanların size rol verirken tercihi bu yönde mi acaba?

A.E: Biz tiyatrodaki kötülerini de oynadık. Ama bizim tiyatromuzda dünya görüşü, hedeflenen; kardeşçe yaşanan bir dünya, sosyalist bir dünya emekten yana bir dünyaydı. O dünyadan oyunları oynarken kötüler de vardı, kötülerini de oynadık. Ama hep felsefemizde barıştan yana bir tavır oldu. İlk beni büyük kitlelerle tanıştıran Vizontele filmi çok önemli. Çok inatçı, doğrudan güzellikten yana bir belediye başkanı. O karakter herkes için sembol oldu ve şimdi Altan Erkekli'yi biz öyle oynatırsak projede daha başlarken seyirci sayısı adına bizim için avantaj olur duygusuyla davranılıyor. Bir İstanbul Masalı da başarılı bir diziydi ve oradaki baba karakteri de çok beğenildi. Şimdi Beyaz Gelincik de aynı duygularla yapılıyor. Ama mesela hazırda çekeceğimiz bir film var. Orda da sevimsiz bir babayı oynayacağım, at gözlükleriyle hayata bakan bir baba... Hikayedeki neyse onu anlatabiliyorsanız orada yakışıklı olmak, esmer olmak hiç önemli değil. Gözü mavi renkli de olsa, simsiyah da olsa eğer o insanın acısını, dramını anlatabiliyorsa o kişi manken de olabilir, kasap da olabilir bir ev kadını da olabilir. Tiyatroyu sadece tiyatrocular iyi anlatmıyor, hayatta anlatacak nice doğru insanlar var. Onlarla yoldaşlık yapmak benim için önemli olan...

ac'eb: Dizi ve dizi oyunculuğu hakkında sizin görüşünüz nedir?

A.E: Biz ülke olarak her şeyi çok çabuk tüketen bir ülkeyiz. Özellikle 80 den sonra bütün değer yargılarımız alt üst oldu. Her şey birbirine girdi. Şimdi sokağa çıkıp baktığımızda vitrinlerdeki her şey bize kendimizi

anlatmıyor. Biz biz olmaktan çıktık. Bizi anlatan şeylerle pek fazla ilgilenmiyoruz. Artık tamamen yabancı odaklı, formatlı şeylerle ilgileniyoruz. Hani bir tiyatroya gidip emek vermek? Bir gişeden bilet almak? Oradaki bir hikayeyle yeniden hayatı sorgulamak gibi bir derdimiz yok. Bir tek derdimiz; onlar gibi olmaya çalıştığımız insanların aşkıyla sıkıntısıyla hayatıyla bir serüvene koşmak ...Neden kitap okumuyoruz? Neden gazete okumuyoruz daha fazla? Neden sinemaya, tiyatroya gitmiyoruz? Çünkü tiyatroya gittiğimizde hayatı bize birebir anlatan ve sorumluluk veren bir eylem var. Salondan çıktıktan sonra işimize insan ilişkilerimize, komşumuza, trafiğe, yargısız infazlara, cezaevinde ölümlere hayata dair her şeye sorumlu bakmak zorunda kalacağız. Bu da ağır bir yük. İstemiyor insanımız böyle yükü.

Kendimizi tiyatro için var etmiştik..Geldik geldik yolun sonunda aldatıldığımızı gördük. Onlar, hayat açtığımız insanlar bizlerle gelmiyor. Benim öğrencilerim gelmiyor, yetiştirdiğim izleyici gelmiyor. Sınıf arkadaşım tiyatro bölümünden.. davetiye veriyorum gelmiyor. Ne yapacağız? İşimize en yakın yapabileceğimiz iş diziydi. Yani dizi hiç de tercihim değildi aslında...

ac'eb: Zaten Altan Erkekli olarak duruşunuz da öyle. Bu yüzden sordum bu soruyu.. Peki popülerite sizin bakış açınızla bir güç müdür?

A.E: Aslında tanınmak; bir şekilde yaşanan anın, olayın size tanıdığı bir şanstır. Bu size birçok şeyde rahatlık sağlıyor. Taksiciyle konuşmanızdan, pazarda domates seçmeniz gibi basit şeylere kadar. Bunun şöyle farkında olmanız gerek; Ne mutlu ki insanlarla bu diyalogu kurabiliyorum. Eğer bu felsefeyle yaklaşsanız işinizde başarıyı yakalarsınız. Kimsenin kimseye selam vermediği bir zamanda taksiciyle konuşup ondan tertip hikayeler toplayabiliyorsanız bu sizin için çok büyük bir şanstır. Yoksa tanınmak kendini bir fanusa koyma hakkını vermiyor. Sen o fanusa girersen bitersin. İçinde olamazsan insanların, yaratıcılığın da biter. Buna şöyle bakmak gerekiyor. Bir aşçının kendi damak zevkiyle yaptığı bir yemeği tattırması gibi, bir eczacının en iyi en doğru en çabuk tedavi edecek ilacı vermesi gibi, iyi bir eczacı olmak gibi. İyi yapacaksınız, iyi size artlarıyla geri dönen bir yatırım. Bunun başka açıklaması yok.

ac'eb: Evet doğru. Artısını bu anlamda değerlendirirseniz tabii ki bunun getirisi çok. Bizim söylemek isteyip de söyleyemediğimiz, söylesek de çevremizde duyan insan kitlesinin çok az olduğu bir yerdeyiz. Bu anlamda siz şanslısınız. Pek çok insanın duymak istediği bir sürü güzel sözünüz var. Söylenecek güzel sözler için dinleyecek bir sürü insan sayısı var. Bunu doğru kullanırsanız söylediklerinizin ulaşacağı binlerce insanın olması büyük bir avantaj.

A.E: Evet bu çok önemli. Böyle bir duyguyla bir doktor arkadaş geldi. Organ nakli için organ bağışi için çalışıyoruz. Ama ne olur siz de destek olsanız, ertesi sabah öyle bir artacaktır ki bu olay dedi. Bu anlamda evet böyle bir şansımız var.

ac'eb: Ben biraz konuyu dağıttayım. Bildiğimiz gibi Altan Erkekli çok sakin görünen bir insan. Hiç telaşlanmayan, her şeyi olgun karşılayan, sakin, yapıcı, bir imajınız var. Normalde de kişiliğiniz böyle mi? Neye sinirlenirsiniz? Gerçekten böyle bir sakinlik var mı? Yoksa bu bizim kafamızda oluşan imajınız mı?

A.E: Aslında çok sinirliyim ben, mesela tembelliğe, düzensizliğe, vurdum duymazlığa çok sinirlenirim... Bir de İstanbul'da yaşayıp da sinirli olmamak gibi bir şey zaten mümkün değil. Dünya'nın en güzel şehirlerinden birinde yaşarken kimse bunun farkında değil. Burası benim babamın şehri değil, Fatih Sultan Mehmet de benim dedem değil. Bu şehirde insan gibi yaşamayı öğretirsek kendimize... Biz İstanbul'dan örneklemeleri televole ile yapmamalıyız. Televizyona bakıyorsunuz, gazeteye bakıyorsunuz; alakasız boş haberler. Biz bunca yıl bedeller ödedik. Gencecik insanlarımızı darağacında, kodeslerde, mayınlarda kaybettik. Bunun için mi olacaktı?

adab: İstanbul'dan gelmeden önce Adana'ya bakış açınız neydi? Şimdi geldiniz uzunca bir zamandır buradasınız. Değişen bir şey oldu mu?

A.E: Bizim için huzurlu bir şehir Adana. Sete ulaşmamız çok rahat, otele gidişimiz, otelden hava alanına gidişimiz çok huzurlu, çok sakin bir şehir. Bir de bu şehre ait bir şeyler yapılacağı zaman herkes tarafından el üstünde tutulan durumundayız. Ben çok huzurluyum burada olmaktan.

adab: Adana'da yaptığımız dizi çekimlerinde, Adana'ya ait hoş ya da nahış bir anınız oluştu mu çekimler sırasında?

A.E: Bizim Adana'daki en büyük sıkıntımız dizide Samur Ağa dışında buranın dilinin kullanılmaması. Ben bunu söz konusu yetkililere anlattım. Onlar da "Bu Adana'nın değil, Türkiye'nin dizisi. Bunu herkesin anlaması gerekiyor." şeklinde bir açıklamada bulundular. Bence tadı çıkmıyor şive olmazsa. Şive olmalı.

adab: Ben şimdi hemen tiyatroya döneceğim. Dizi, sinema, tiyatro bir de akademik hayatınız var. Bunlar içinde sanırım en çok tat aldığınız tiyatro değil mi?

A.E: Biz bu işi orda öğrendik. İşin mutfağı orası. En ufak parçasından sonuna kadar bir yemek yapıp ortaya çıkarmak gibi. Bir binanın anahtar teslimi gibi... Tiyatroda o çok hoş. Birebir her anının içindesiniz. Bir de neyin ne olduğunu görüyorsunuz oyunun sonunda. Mesela Vizontele Türkiye ve dünyada pek çok yerde aynı seansla gösterime girdi. Ama kim hangi duygularla çıktı bilmiyoruz. Sonradan öğreniyorsunuz çok beğenildiğini... Tiyatroda ise tüm verdiğiniz emeği o anda sunuyorsunuz. Üçüncü zil bittikten sonra, anahtarı teslim ediyoruz selamda. İster o bizim açtığımız kapıdan girer, isterse girmez. Onu görüyoruz. Anahtarı alıp girdiğini yahut anahtarı açmak istemediğini görüyoruz. Takdirler hemen anında sıcaklığına geliyor.

adab: Az önce devlet tiyatrosuyla ilgili sıkıntınızı belirtmişsiniz. Devlet tiyatrosuyla özel tiyatro arasındaki fark nedir sizce? Bir ayrımı var mı? Yani devlet tiyatrosunda bazı şeyler sizin açınızdan zor mu? Kendinizi yansıtmak ya da istediğiniz oyun tercihi anlamında soruyorum.

A.E: Tabii orda kurallar var. Bağlı oldukları yerler var. Genel müdür var, müsteşarlar üstü bakan var, bakanla birlikte bir başbakan, hükümet politikası var. Her şey kurumsal işleyiş içerisinde, yukarıdan aşağıya inen bir zincirleme. Bunu da hissediyorsunuz. Elbette tiyatrodan bir

otoritenin olması gerekir. Son söz hakkını söyleyecek tek kişi vardır. O da yönetmendir. Çünkü onun imzası geçiyor her şeyde, ama o sizi ikna etmek zorundadır. Siz onunla beraber ikna olmak için yüreğinizi açık tutarsanız böyle bir şeyin altına hep beraber imza atarsınız. Ama devlet tiyatrosunda görevlendiriliyorsunuz. Görevlendirilme var. Zaten listede öyle yazar. Şu oyunda görevlisiniz diye. Bana sorulmamıştır. Acaba bu rolü ben nasıl çıkartacağım, olabilir mi falan yok... Şimdi bence oradaki arkadaşlarım yanlış anlamasın hepsi çok değerli insanlar ama artık devletin elinde çimento fabrikası bile kalmadı. Sanat anlamında da bu konunun özgür bırakılması gerekiyor. Devletin bu konuda ayırdığı bütçenin genel bir tema içerisinde tiyatro yapacak insanlara dağıtılması gerekiyor. Salonların bakımlarıyla ilgili levazım konuları için müdürlerin devlet memuru olarak kalması gerekiyor. Sanat tarafındaki insanların da artık kendi içlerinde, kendi kuracağı gruplarla yapmaları gerekiyor tiyatroyu. Kendileri özgürce seçip, özgürce oynamalılar. Devlet artık tiyatrodan elini eteğini çekmeli. Tiyatro doğruları anlatacak, toplumu kanunlardan önce insan olmaya yaklaştıracak bir şey. Kanunla yaptığımız bir şeyi tiyatroyla yaptırabilirsiniz. Ufacık çocukları sahneye çıkarıp "Haydi çocuklar buraya ağaç dikeceğiz. Alın elinize kazmaları" diyoruz. Kazma yok. "Haydi şimdi su verelim, meyveleri toplayalım" diyoruz. İnanıp topluyor o elmaları bizle beraber. Onun dünyasına her an girebiliyoruz. O dünya çok önemli. Bir insanı bu kadar kısa sürede ikna edebilecek başka bir şey yok. Çok önemli bir eğitim kurumu. Bu yüzden tiyatronun önünü açmak gerek.

adab: Tiyatro gösterimleri sırasında aklınızdan çıkmayan bir anınız oldu mu?

A.E: Aslında o kadar çok var ki. Ama yakın bir yörede olduğu için hemen ilk aklıma geleni anlatayım. Mersin'de Gözne diye bir yerde, Gözne Festivaline çağırıldım. Belediye Başkanı şimdi CHP Milletvekili olan bir zat. Tek kişilik oyun ve açık havada. Oyun başlayacak. Yaşlı teyzeler, amcalar, koşuşturmalar, çoluk çocuk, ana baba günü. Belediye Başkanımız geldi dedi ki. "Hemen boşalttırırım, çocukları çıkarttırırım." Dedim ki; "Sakin böyle bir şey yapmayın. Böyle bir şey yaparsanız ilk festivalde tepetaklak aşağılara ineriz." "Ama sen oynayamazsın burada, bu gürültüde." Dedi. "Bana 10 dk müsaade edin, ben kendime, oyunuma, buradaki insanlara güveniyorum. 10 dk sonra çıt çıkmayacak." dedim. Yaklaşık 12-13 dk sonra bütün o koşuşturan çocuklar oturdu, gürültüler kesildi. Herkes pür dikkat baktı. Oyun bitti. Ağlayanlar oldu. Başkan geldi dedi ki: "Altancım iyi ki senin sözünü dinlemişiz. Helal olsun yaa. Bunlar hayatlarında ilk defa tiyatro seyrediyorlar biliyor musun?"... Hayatlarında ilk defa tiyatro seyredenleri biz burada tiyatrodan buluşturduk.

Bu anıları çoğaltabiliriz. Yine aynı oyun. İnadına Yaşamak İngiltere'de oynuyoruz. Sahnede, perdeyi açıp kapatan Afrikalı, kır saçlı, sevimli biri. Bir baktım perdeyi kapattı ve ağlıyor. "Niye ağlıyorsun" dedim. "Ya sen çok önemli şeyler yaşamış birilerini anlattın. Benim de öyle yaşadıklarım olmuştu. Onları hatırladım ve ağladım." dedi.

Güzelliği bu işte... Sesiyle, müziğiyle, dramıyla, coşkusuyla, güldürmesiyle, ağlatmasıyla tiyatronun evrenselliği bu işte...

